

KERTOMUS VESIJOHDON KAIVAMISEN VALVONTATYÖSTÄ EURAN PAPPILANMÄESSÄ 19.9. 2005

Kohteen perustiedot:

Eura Pappilanmäki

Kylä: Pappila

Tila: 1:5 Pappila, om. Euran seurakuntayhtymä

Mj.rek.nro: 50 01 0029

Peruskartta: 1134 08 EURA

Koordinaatit: pkoo: 6790601 ikoo: 3237615 z: 34 -37

Pappilanmäessä sijaitsee yksi Euran tunnetuimmista ruumiskalmistoista, jota on tutkittu useaan otteeseen. Viimeisin alueella tehty tutkimus on Pirkko-Liisa Lehtosalo-Hilanderin suorittama koekuopitus vuodelta 1977. Syksyllä 1999 tämän kirjoittaja valvoi sadevesiojan kaivaustyötä pikkupappilan eteläpuolella. Helmer Salmon vuoden 1939 kaivausalue, jolta tavattiin useita ruumishautoja, sijoittuu pappilan luoteispuolelle päärakennuksen ja pikkupappilan väliin. Pappilan päärakennus sijaitsee hiekkaharjulla ja pappilan takana maasto laskee voimakkaasti länteen ja luoteeseen.

Euran seurakuntayhtymän puutarhuri Antero Ryhti ilmoitti 16.9. allekirjoittaneelle, että Euran pappilaan Pappilanmäen lounaispuolen kaivosta tulevassa vesiputkessa on paha vuoto. Pappilanmäen lounaispuolinen pelto oli jo veden vallassa ja pappilan tulovesi oli katkaistava. Vuodon tarkkaa kohtaa ei tiedetty, mutta koko putken uusiminen näytti välttämättömältä. Koska asia huomattiin perjantai-iltapäivänä varsinaiset toimenpiteet jätettiin maanantaihin.

Aamulla 19.9. todettuani tilanteen Eurassa olin yhteydessä intendentti Tuula Heikkurinen-Montelliin sekä puutarhuri Antero Ryhtiin. Pappilanmäen länsipuolella pellon reunassa sijaitsevan kaivon ympäryys oli kaivettu auki ja samalla voitu todeta, että uusittava vanha rautaputki kulki kaivosta suoraan pappilan kellariin. Puhelinneuvottelussa Tuula Heikkurinen-Montellin kanssa todettiin, että putken uusiminen voidaan arkeologin seurattuna tehdä, sillä uusi putki asennettiin vanhan putken päälle samaan jo kertaalleen avattuun kaivantoon. Salmon v. 1939 kaivausalueen reuna on sijainnut n. 8 m putkilinjasta NW. Kaivausalueen ja putkilinjan välissä on lisäksi vanha, nyt jo käytöstä poistettu öljysäiliö (suunnilleen liitteenä olevan Salmon kartan "vadelmamaan" kohdalla).

Kaivaminen aloitettiin Pappilan seinästä vanhan putken sisääntulon kohdalta ja sitä jatkettiin täsmällisesti vanhaa putkea seuraten. Kaivannon syvyys oli n. 1,5 m. Maa-aines oli koko ojan matkalla hyvin sekoittunutta. Nurmikon ja ohuehkon multamaakerroksen alta esille tuli lähellä pappilan päärakennusta sekalaisen rakennusjätteen sotkema sorainen hiekka. Muutamien metrien päässä rakennuksesta maa-aines muuttui melko hienoksi hiekaksi, mutta edelleen joukossa oli tiilenkappaleita, betonia ja muutakin resenttiä ainesta. Suunnilleen rinteen puolivälissä maaperä muuttui saveksi. Keskellä rinnettä putkesta lähtee haara kohti pikkupappilaa, mutta tätä putkilinjaa ei kaivettu esille. Vanha vesiputki paljastettiin kaivon saakka ja uusi putki asetettiin paikoilleen vanhan putken päälle, jonka jälkeen kaivanto suljettiin. Minkäänlaisia merkkejä ruumishautauksista tai muustakaan esihistoriallisesta toiminnasta ei kaivauksissa havaittu.

Porissa 30.9.2005

Leena Koivisto

Liite: Yleiskartta alueesta

EVRA, PAPPILANMÄKI
H. SALMO 1939

P e l t o a

